

Datum
2024-02-19

Politik och kommunikation
Erik Thornström, 08-677 27 08

Energi- och näringsminister Ebba Busch
Klimat- och näringslivsdepartementet

103 33 Stockholm

Hemställan om ändring i fjärrvärmelagen och instruktionen för Statens energimyndighet

1. Energiföretagen Sverige hemställer om nedanstående ändring i fjärrvärmelagen (2008:263) gällande medling i ärenden om avtalsvillkor för fjärrvärme:

*21 § Om en ansökan om medling gjorts enligt 10 § i fråga om en ensidig ändring av avtalsvillkoren till fjärrvärmekundens nackdel, men träffas inte någon överenskommelse mellan parterna, får de ändrade villkoren börja tillämpas från den dag de ska börja gälla. Villkoren får dock börja tillämpas tidigast tre veckor från den dag myndigheten meddelade beslutet att avsluta medlingen eller, om ansökan lämnats utan bifall, tidigast ~~tre veckor från dagen för det beslutet.~~ **från det datum som de ska börja gälla, dock tidigast tre veckor från den dag fjärrvärmeföretaget enligt 9 § underrättade fjärrvärmekunden om att förhandlingen avslutats.***

Detta gäller inte om fjärrvärmekunden säger upp avtalet enligt 24 §.

2. Energiföretagen Sverige hemställer vidare om att instruktionen för Statens energimyndighet (2014:520) kompletteras i syfte att få en större tydlighet i myndighetens uppgift att bistå Fjärrvärmenämnden med administrativt stöd och i att kunna förbereda nämndens ärenden för beslut och övrig ärendeberedning:

9 a § Statens energimyndighet ska ge administrativt stöd och service åt Fjärrvärmenämnden. Statens energimyndighet ansvarar för att Fjärrvärmenämnden tilldelas medel och resurser i övrigt för sin verksamhet.

*11 § Ärenden enligt 13 § fjärrvärmelagen (2008:263) handläggs av ordföranden eller vice ordföranden samt båda ledamöterna och en av experterna som ingår i nämnden enligt 10 §. **Fjärrvärmenämnden får i sin arbetsordning eller i enskilda fall besluta att Statens energimyndighet får förbereda sådana ärenden för avgörande.***

Medling och ärenden enligt 14-16 §§ fjärrvärmelagen handläggs av ordföranden eller vice ordföranden. Ordföranden eller vice ordföranden får hänskjuta ett ärende som inte innebär medling till avgörande enligt första stycket.

1. **Ansökningar där medling inte beviljas ska inte innebära senareläggning av när nya avtalsvillkor får börja tillämpas**

Om en förhandling mellan ett fjärrvärmeföretag och en fjärrvärmekund inte leder till någon överenskommelse om villkor för fjärrvärme finns en möjlighet för kunderna att ansöka om medling hos Fjärrvärmenämnden, enligt fjärrvärmelagen (2008:263). Fjärrvärmenämnden som är placerad vid Statens energimyndighet har i uppgift att hantera frågor om medling. Fjärrvärmenämnden har under 2023 haft en mycket högre ärendetillströmning än tidigare på grund av de prishöjningar som behöver ske hos fjärrvärmeföretagen. Fjärrvärmeprishöjningarna orsakas framför allt av kraftigt ökade

biobränslepriser till följd av de stora störningarna på energimarknaderna som Rysslands anfallskrig mot Ukraina inneburit men också av en hög inflation och ett högre ränteläge.

Fjärrvärmenämnden beviljar medling i de ärenden där nämnden bedömer att det finns förutsättningar för parterna att komma överens. I många av de ärenden som inkommit till Fjärrvärmenämnden under det senaste året uppfylls inte kraven för att Fjärrvärmenämnden ska ta upp ärendena för medling. Detta har inneburit att de som ansöker om medling ändå kan senarelägga en fjärrvärmeprishöjning oavsett om det finns förutsättningar för en medling. Detta innebär i sin tur att fjärrvärmeföretagen riskerar att hamna i ekonomiska svårigheter när det blir fråga om stora volymer medlingsärenden som Fjärrvärmenämnden inte heller har administrativ kapacitet att hantera i rimlig tid.

Energiföretagen Sverige anser att fjärrvärmelagens regler behöver begränsas till att endast ärenden som beviljas medling ska få kunna senarelägga ändringar av prisvillkorsförändringar. Vi föreslår därför att fjärrvärmelagen ändras så att om en ansökan om medling lämnats utan bifall ska de nya villkoren få tillämpas från det datum som de ska börja gälla, dock tidigast tre veckor från den dag fjärrvärmeföretaget enligt 9 § underrättade fjärrvärmekunden om att förhandlingen avslutats. Om ärendehandläggningen i Fjärrvärmenämnden drar ut på tiden kan resultatet därmed bli att prisändringen omfattar tid som redan passerat, men helt i enlighet med det datum prisändringen aviserats att börja gälla.

2. Instruktionen för Statens energimyndighet behöver kompletteras för att tydliggöra myndighetens stöd i beredningen av Fjärrvärmenämndens ärenden

I dagens instruktion för Statens energimyndighet (2014:520) saknas skrivningar om i vilken omfattning myndigheten ska bistå i beredningen av ärenden som inkommer till Fjärrvärmenämnden och även i övrigt gällande administrativt stöd. Enligt regleringsbrevet för Energimyndigheten disponerar myndigheten de ansökningsavgifter som ska bidra till finansieringen av Fjärrvärmenämndens verksamhet. Energimyndigheten disponerar också de utökade förvaltningsanslag på 2 miljoner kronor per år som tillfördes myndigheten i samband med att Fjärrvärmenämnden inrättades 2008.

Även i utredningen om översyn av myndigheters uppgifter och ansvar inom energiområdet, som redovisades i december 2023, föreslås att en analys bör göras av vilka skyldigheter den myndighet som Fjärrvärmenämnden är knuten till bör ha i förhållande till nämnden. Då ärendetillströmningen till Fjärrvärmenämnden senaste året varit mycket stor jämfört med tidigare är det angeläget att det tydliggörs att Energimyndigheten har i uppgift att ge samma administrativa stöd till Fjärrvärmenämnden som till Energimyndighetens verksamhet i övrigt. Det är med nuvarande ärendevolym inte rimligt att handlägningsansvaret för ärenden läggs på nämndens ordförande, ledamöter och experter. Instruktionen bör därför kompletteras med en bestämmelse om att Fjärrvärmenämnden i sin arbetsordning eller i enskilda fall får besluta att Statens energimyndighet får förbereda sådana ärenden för avgörande.

Vi anser att ovanstående förslag inte kan invänta det utvärderingsuppdrag gällande Fjärrvärmenämndens funktion som regeringen har gett Energimyndigheten i regleringsbrevet för 2024 och som ska redovisas senast den 2 september. Det är angeläget att ovanstående förändringar genomförs snarast och före nästa vinter och träder i kraft senast under hösten 2024.

Åsa Pettersson VD, Energiföretagen Sverige